

En annerledes semesterstart

AKTUELT

IRENE THORESEN RØNOLD

Små grupper, avstand, håndsprit og mindre alkoholfokus. Semesterstart ble litt annerledes for medisinstudentene i år.

Mikkel Eid (23) og Ksenia Gorlova (19) ser fram til å studere medisin, selv om det blir et litt annerledes semester. Foto: Irene Rønold

– Det er veldig viktig å huske på at mellom disse teltene er det en usynlig vegg. Det er ganske krise hvis vi starter semesteret med å sette alle medisinstudentene i karantene!

På en gressplen like ved Rikshospitalet i Oslo ønsker faddersjef for medisinstudentene, Kaisa Filtvedt, de nye studentene velkommen ved å minne om smittevernglene. Rundt henne er årets nye medisinstudenter samlet i tolv faddergrupper, som er plassert ved hvert sitt bord, under hvert sitt nummererte partytelt.

På bordene står håndsprit og en qr-kode, som studentene skal scanne med mobiltelefonen. Den fører dem til et nettskjema, hvor de skriver opp navn, telefonnummer og faddergruppe. Dette må de gjøre på hvert arrangement de deltar på. Slik skal eventuell smittesporing kunne gjøres så raskt som mulig, hvis det skulle bli nødvendig.

Gruppene studentene sitter i nå, blir viktige for resten av semesteret. Både fadderaktiviteter og undervisning skal skje i denne kohorten. Slik blir det mulig å begrense karantenen til bare én gruppe, dersom noen skulle bli koronasyke.

Filtvedt tar opp mikrofonen og fortsetter på det som er semesterets mantra:

- Hold deg innad i faddergruppen. Hold en meters avstand. Og ha fokus på god håndhygiene.

Viktig med fysisk møte

- Vi har sett det som viktig at studentene skal møte opp på studiet første dag. Derfor har vi laget et opplegg, sammen med fadderstudentene, som tar vare på smittevern hensynene, sier Elin Olaug Rosvold, prodekan ved Medisinsk fakultet ved Universitetet i Oslo.

Vanligvis pleier medisin, odontologi og ernæring å ha arrangementer sammen rundt studiestart. Det er ikke tilfelle i år, når det ikke er lov til å samle flere enn 200 personer. Dermed må medisinstudentene ha fadderuke alene. Blant tiltakene som er satt inn for å holde fadderuka smittefri, er fokus på god håndhygiene, og oppmerking og vakter som skal passe på at studentene holder meteren. Alle fadderne har fått opplæring i smittevern. Og man har valgt å tone ned fokuset på alkohol.

- Man kan fortsatt ta en øl i sine faddergrupper, men alle våre felles arrangementer er alkoholfrie. Vi oppfordrer fadderne våre til å finne på det de kan, innenfor smittevernet. Jeg håper de tar det ansvaret, sier faddersjef Kaisa Filtvedt, som mener medisinstudentene har et ekstra ansvar for å overholde restriksjonene.

Pernille Broch (20) og Hedda Berg Monsen (22) er begge faddere, og mener medisinstudentene har et ekstra ansvar for å ta hensyn til smittevern når de møtes. Foto: Irene Rønold

- De nye studentene skal være i klinikk i sin studiehverdag. Da har vi et ekstra ansvar for å stå frem med et godt eksempel.

Hun får støtte fra fadder og student på 2. semester Hedda Berg Monsen:

- Vi må bare gjøre det beste ut av det. Mange av medisinstudentene jobber i helsevesenet allerede. Vi har et ekstra ansvar, sier hun.

Digital teori

- Det er spennende å skulle bli medisinstudent nå, midt i krisen, sier Ksenia Gorlova (19).

Hun har fire tanter som er leger, og har visst at det var medisin hun ville studere siden hun var 12 år gammel. Medisinske diskusjoner har vært en fast del av alle familieselskaper. Hun synes ikke det er noe stort offer å opprettholde restriksjonene.

- Det er helt greit. Og man blir jo godt kjent med sin gruppe, sier hun.

Resten av semesteret kommer store deler av undervisningen til å foregå digitalt. Ferdighetstrening og kurs vil bli gjennomført i små grupper. Fakultetet legger opp til at medisinstudentene skal være i samme grupper gjennom alle fysiske møter, både for å begrense smitte, og for å gjøre smitteoppsporing enklere, dersom det skulle være behov for det.

- Ferdighetstrening og kurs må vi gjennomføre. Medisin er et praktisk studium. Men vi har

lagt opp til trygge smittevernrutiner, og mye går på å redusere antallet personer som jobber sammen, sier Rosvold, og gir følgende råd til nye studenter:

– Finn deg noen du vil bli kjent med på studiet, i den gruppen du har, og lag deg kollokviepartnere raskt. Det kan bli en litt ensom situasjon når mye skal foregå digitalt, så da er det viktig å gjøre ting sammen – for eksempel å møtes på nett for å diskutere etter en digital forelesning.

Hun oppfordrer nye studenter til å være seg bevisste at de er fremtidige helsearbeidere, og tenke gjennom hvilken risiko det innebærer å gå på byen, sitte tett på andre mennesker, og så videre.

– Disse studentene skal være leger i en helt ny situasjon. Tilsvarende smitteproblematikk kommer de trolig til å måtte leve med hele sitt legeliv. De må lære seg gode rutiner fra start, sier hun.

Universitetet i Bergen: Aldri vurdert å avlyse

– Vi har vært opptatt av at vi ønsker å møte alle fysisk. Folk kommer fra hele landet, og de må bli kjent. Det må skje i virkeligheten, og ikke digitalt. Men det blir en spesiell åpning, sier Steinar Hunskaar, prodekan ved Medisinsk fakultet ved Universitet i Bergen, til Tidsskriftet uken før semesterstart.

Han forteller at de løser noe av smitteproblematikken ved å dele studentmassen inn i flere kohorter. Blant annet ble de om lag 200 studentene delt i fire grupper, som fikk hver sin velkomstsereoni mandag.

Prodekan Hunskaar innrømmer at han frykter at fadderuka skal gi økt smittespredning.

– Det er jeg veldig redd for. Vi har gjort enorme anstrengelser for å i det hele tatt få lov til å gjennomføre undervisningen, men det er fire timer om dagen. Da er det 20 timer de må ta ansvar for selv. Jeg er redd de kan ha problemer med meteren – og ikke bare i fadderuken. Jeg ser hvordan ungdommer går i flokk, sitter tett, og klemmer hverandre, sier han.

Hunskaar viser til at mye av undervisningen for medisinstudentene foregår på Haukeland universitetssykehus.

– Vi skal inn dit med 200 studenter. Hvis vi ikke klarer å vise oss den tilliten verdig, blir vi kastet ut. Vi kan ikke risikere å ta med oss smitte inn på sykehuset, sier han.

Likevel – fakultetet har aldri vurdert å avlyse fadderuka.

– Det er så viktig at de nye studentene får en start med en sosial ramme. Mange av de nye studentene kjenner kanskje ingen i Bergen. Og det går an å finne en balanse. Man kan ha et sosialt liv, selv om man følger smitteverntreglene, sier Hunskaar, og legger til:

– Det er veldig spesielt å få begynne å studere medisin i år, når diskusjoner om helse overskygger alt annet i samfunnet. Årets kull får en unik mulighet til å anvende kunnskap veldig fort, sier han.

Universitetet i Tromsø: Regner med nye smittetilfeller

Også ved Universitetet i Tromsø deles studentene inn i flere kohorter ved semesterstart. Terje Steigen, prodekan for utdanning ved Helsefakultetet på UiT, forteller at de har lagt vekt på å sørge for at de nye studentene får komme til campus og bli kjent. Studenter på andre og tredje året må i større grad klare seg selv.

– Studentgruppa er i utgangspunktet en ung, frisk gruppe, men vi må ta hensyn. Vi følger FHI's råd og regler, og har laget interne retningslinjer. I tillegg har vi sterk vilje til omstilling hvis situasjonen forandrer seg, sier han.

Steigen regner med at det vil komme nye smittetilfeller etter semesterstart, og understreker at de har en god plan for å håndtere det.

– Det er lagt planer for at vi skal få vite hvilke studenter som har vært tilstede hvor. Hvis man får vite om smitte, må vi kunne spore, informere og isolere. Vi skal ikke ta det som et

voldsomt nederlag om det dukker opp smitte – om det har skjedd på universitetet eller på en buss er ikke så godt å vite, sier han.

Steigen understreker at han har tro på at det går an å gjennomføre gode studier digitalt, i kombinasjon med fysisk oppmøte der det lar seg gjøre. Han oppfordrer nye studenter til å ha godt mot, stå på, og å følge den digitale undervisningen.

– I denne situasjonen er det viktig å ha noe sosial omgang, delta i kollokviegrupper, og ikke isolere seg. Hvis man opprettholde smittevernrådene skal det gå greit å ha faglige kollokviegrupper. Det er ingen grunn til å være bekymret – det er sannsynlig at dette vil gå fint, og at vi klarer å holde styr på det om det skulle dukke opp noen smittetilfeller, sier Steigen

NTNU: Krysser fingrene

Jan Magnussen, prodekan ved medisinstudiet ved NTNU, forteller at de forsøker å sørge for at de nye medisinstudentene får så mye tilstedeværelse på campus som mulig.

– Vi tar også sikte på tilnærmet normal klinisk undervisning hos de årskullene som har dette, og praksis skal gå som normalt. Samtidig blir det selvsagt økt bruk av digital undervisning, og stort fokus på smittevern, sier Magnussen.

– Frykter du økt smittespredning som følge av fadderuka?

– Jeg krysser fingrene for det beste. Vi har hatt god dialog med linjeforeningene, og vet de jobber godt med å ivareta smittevern. Men det er selvsagt økt risiko når mange samles, sier han.

Magnussen minner nye studenter på at de har seks år på seg til å bli lege, og oppfordrer dem til å bruke den første tiden til å gjøre seg kjent – med studiet, med andre studenter og med mulighetene som finnes i og utenfor NTNU. Og, selvfølgelig:

– Vask hendene, hold minst en meters avstand, og bli hjemme om du føler deg syk!

Publisert: 11. august 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI:

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2020. Lastet ned fra tidsskriftet.no